

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськй Робітничій Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

"ЦЕ ЩЕ НЕ ТАК ЗЛЕ"

ЛІГА НАЦІЙ ЗАЛИШИЛА "УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ" ДЛЯ ЗАЛГОДЖЕННЯ УНДВІЦІМ ІЗ ШЛЯХТОЮ.

"Це ще не так зле" — сказали українські ундівські делегати в Женеві, які приїхали до Ліги Націй "обороняти українську справу", коли почули, що Ліга Націй відкинула українські петиції.

"Це ще не так зле"? Що могло бути гіршого? Певно — могла це Ліга Націй чи її комісія трох з Гендерсоном на чолі, сказати: "буть вас — так вам і треба".

Про те, що Ліга Націй відкинула українські петиції, довідуємося з американської "Свободи". І відкинула її на тій підставі, що можливе це порозуміння (польської шляхти) з українцями для ліквідації їх зажадань, а тому оголосила комунікат, якого кінець звучить так:

"Для того, щоб не перешкаджати такій можливості, комітет вирішив, що ліпше буде, коли перерізка петицій буде відложена на пізніше. Комісія вірить, що напрям, який взяло польське правительство, стріле також відношення менши, що може привести до мирного поладження труднощів". ("Свобода" з 26 травня 1931 р.)

Хоч ця заява комісії Ліги Націй "дипломатична" й її українські жовтобланики можуть виторкувати, як відношення справи, а що, мовляв, відложено, те не відкинене то для кожної розумної людини вона ясна. Вона говорить відкрито ундівцям та СС-ам:

"Якого ви чорта морочите нам голови скаргами на польський уряд, коли самі скорчитеся з ним при чорній каві, перемовіте, миритесь, добиваєте торгу й хочете, щоб вам тільки повставляли повивані в кооперативах вікна. Коли вже самі почали угоду, то самі й кінчайте".

Це є відповідь ундівцям Ліги Націй. І вислухавши її ундівська делегация тільки заявила: "це ще не так зле".

На цьому можна б і закінчити цю нашу замітку, бо в ній сказано все. Але коли жовтобланики літери дурять ще людей отою "комісією трох", "прихильним" становищем англійського міністра закордонних справ Гендерсона до "української справи" та різними Малонами й Макогонами, то й ми тут скажемо ще дещо до цієї спекулятивної гри.

САМІ УНДІВЦІ УГОДОЮ З ПОЛЬСЬКОЮ ШЛЯХТОЮ ПІДГОТУВАЛИ ЦЕ РІШЕННЯ ЛІГИ НАЦІЙ.

Вже давніше подавали ми за націоналістичною галицькою пресою (перемиським "Українським Голосом", львівським — "Працею", "Радою", "Громадським Голосом", а навіть органом ундівців "Ділом") про "розмови" Гауцинського, Луцького й інших ундівців з підсудниками "при чорній каві" та й при інших нагодах. Подавали ми за перемиським "Укр. Голосом", що в наслідок цих переговорів Ліга Націй не буде вже розглядати українських петицій.

Пізніше подавали ми за тою самою старокраєвою пресою, що перемови між ундівцями й підсудниками перенесено вже з Варшави до Львова й тут до них вже прилучився Український Католицький Союз з митрополитом Шептицьким на чолі, а провідник другої католицької партії, єпископ Хоминиш видав великого "пастирського листа", в якому "засував", що українська буржуазія повинна раз на все забути не тільки про самостійність, але й про всяку автономію й об'єднатися з польською шляхтою проти більшовиків. Але ось найновіші газети з Галичини приносять найновіші вісті.

І так: у Львові за проводом бувшого львівського воєводи Душина-Борковського створено спеціальну зграю з польської шляхти й української ундівської буржуазії "для наладання дружніх відносин" та "поширення угоди". Що угода поширюється, про це найкраще свідчить те, що ундівці разом з шляхтою влаштували спільні різні шопки. 21-го квітня влаштували вони в касині польських літератур у Львові "літературний вечір", на якому реферат для польської шляхти вигоасив один з редакторів "Діла" Михайло Рудницький. На тому рефераті були присутні провідні ундівці, як також Осип Назарук, члур єпископа Хоминиша, відомий хунт-письменник Михайло Яцьків та польська шляхта з Душин-Борковським на чолі.

Так ундівці підготувалися до сесії Ліги Націй.

УНДО УРЯДОВО ЗАЯВЛЯЄ СВОЮ ЛЬОБЛЯНІСТЬ ДО ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХТЯРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ Й ЗАСУДЖУЄ ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ.

Але й це ще не все. Коли в Сх. Галичині почали серед ундівських низів підривати протести й пугання продажною політиці лідерів, то УНДО, щоб якось хоч трохи затушкувати справу, а одночасно дає підготовляти серед своїх членів ґрунт для прийняття його угоди з польською шляхтою, видало ще 15 квітня комунікат і таємно розіслав до своїх організації, не опубліковуючи його в пресі й тільки після того, як він вже й так став всім відомий, воно 9 травня, отже поверх три тижні пізніше, вмістило його в "Ділі".

Що ж в тому комунікаті УНДО говорять? Воно перш всего стверджує провадження переговорів із шляхтою, але скаргяться, що шляхта вимагає від ундівців ще раз "якоюсь новою заяву льобляності у польському соїмі". А далі дослівно:

"Така нова заява льобляності могла би викликати вражіння й бути в тому напрямку інтерпретована, що легальні репрезентації українського населення не вели до цього часу льобляної, а лише може якусь революційну політику у відношенню до польської держави. Тимчасом українські парламентарні представники не пропустили ніякої нагоди, щоби підкреслити, що їх не можна утотожнювати з відокремленими революційними течіями у Східній Галичині".

Далі в тому офіційному комунікаті УНДО стверджує, що навіть лідер підсудників Голуфко "признав в офіційному польському часописному органі "Газета Польська" — льобляність українців супроти польської держави".

Таку то заяву своєї собачої льобляності видала "українська парламентарна репрезентація" й то як бачимо з замітки до неї редакції "Діла", видала її саме для того, щоб показати Лідзі Націй, які то українці льобляють Польщі й тим самим дати Лідзі до зрозуміння, що ундівці можуть поладити цілу справу "пацифікації" прямою угодою з польською шляхтою. Сама редакція "Діла", вмищуючи цей комунікат, заявляє: "Саме сьогодні (9 травня) повідомляють нас, що повійний комунікат дійшов вже до відома секретаріату Ліги Націй."

Зрештою, як би він і "не дійшов", то в Женеві вже були представники УНДО й усю, якщо б їх взагалі хтось там слухав, поінформували б Лігу Націй про свою льобляність до шляхтської держави, про переговори з урядом Підсудського та про приятельські відносини між ними й польською шляхтою. Отже Ліга Націй дала їм своє благословення, а всі так званий українські петиції, що їх засілали не тільки ундівці, але й канадські СС-и, "стрілецькі громади", "ліги британських українців" та різні американські "об'єднання" — Ліга Націй кинула до коша.

ВСЕ ЦЕ СТАРА ЗЛУДНА ПОЛІТИКА ДЛЯ ОБДУРЮВАННЯ ЛЕГКОВІРНИХ ЛЮДЕЙ.

Ми не кажемо, що коли б ундівці, СС-и й їм подібні не перемовіювали з шляхтою, то Ліга Націй була б винесла якусь рішення в користь трудящих Сх. Галичини. Ліга Націй дбає про інтереси визискувачів. Ми казали й кажемо, що ця ця політика жовтоблаників з аблудуванням до Ліги Націй є злудна, розрахована тільки на облудування легковірних своїх сторонників. Але ми тут викриваємо й ще раз показуємо подлу дволічну політику самої такої української буржуазії, яка одною рукою для туманення людей підписує якусь петицію до Ліги Націй, а другою рукою підписує угоду з польською шляхтою й тим самим нищить ці свої петиції.

Це таке саме, як українські "самостійники" у Вінніпегу кличуть в "Укр. Голосі" людей на велику протипольську демонстрацію, кажуть, що "душу й тіло ми положим", а докажем Польщі й цілому світові нашу силу й наш протест, а в день демонстрації ніхто з них і носа не показав, а потім людям навіть не виносили в котру п'яту та їхню "геройська" душа захавалася й чому ніякої демонстрації не було.

Все це злуда, облудування, це продовження тої льобляньско-зрадничої політики, що її ще започатковано в часах визвольних боїв українських трудящих мас в 1917 й 1918 роках.

Час вже опам'ятається тим українським робітником і фермерам, які йдуть же за жовтоблаником хунтудою й раз на завжди порвати з нею та стати в ряди класової боротьби проти "рідної", польської й всесвітньої буржуазії.

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

5 травня урочисто відкрито в Харкові пам'ятник В. Блакитному.

Свято відкриття пам'ятника одному з основоположників української пролетарської державності й культури Василю Блакитному, що помер п'ять років тому, перетворилося 5 травня в Харкові на свято української пролетарської культури.

— Ні слова про спокій, ні згук про втому,

— Ми тільки перші хоробрі, мільйон відпрає нас,

— писав у своїх творах Блакитний. Ці слова скрамо свідчать, що твори В. Блакитного цілком відповідають сучасним завданням соціалістичного будівництва. Шляхткою радо мав письменник тов. Микитенко, сказавши, що Блакитний — борець за більшовицьку п'ятилітку, хоча про п'ятилітку за часів Блакитного ще не було й згадки.

Урочисті збори з нагоди відкриття пам'ятника відкрив від імені уряду заступник Наркомосвіти тов. Гірач.

— "Комуністична партія", — сказав він, — висунула таку постать, як Василь Блакитний, що залишив велику спадщину в українській пролетарській літературі та українському революційному руху".

"Не випадково пам'ятник Блакитному відкрито саме в Харкові, — каде представник Мисьград та Миськорофрати т. Єрмолов. Блакитний — творець української літератури, національної формою й пролетарською змістом".

Про роль й діяльність Блакитного, як першого редактора газети "Вісті ВУЦВКУ", говорив тов. Таращ, що вступав від імені української преси.

— Василь Блакитний — організатор і перший редактор органу українського уряду "Вісті ВУЦВКУ". За часів залепкої громадянської війни важко було сворити українську комуністичну радянську газету. Не було кадрів робітничої преси. Це тепер ми маємо сотні тисяч робельників, це тепер кожний завод і фабрика мають свою газету. Василь Блакитний, виконуючи доручення ЦК партії, створив українську комуністичну газету, що була передовим революційним органом українських трудящих мас. Під керівництвом Блакитного "Вісті" стали також за організатора та ініціатора українського робелькорівського руху. І саме сьогодні, у день про-

... ми можемо відзначити, що українська комуністична преса, що її організатором був Блакитний, має понад чотири й пів мільйона примірників щоденного тиражу.

Тов. Нойнов, виступаючи від імені 540 робітників фабрики ім. В. Блакитного, говорив про те, що редактор газети Блакитний став, коли була потреба, на допомогу робітникам друкарні, щоб вчасно випустити газету.

Представник ВУСПП тов. Микитенко й федератив радянських письменників і Дому Літератури ім. Блакитного тов. Кириленко в своїх промовах відзначили роль Блакитного, як першого пролетарського літератора й організатора українського пролетарського письменства, що за його заповітами й сьогодні йде українська пролетарська література.

Блакитний, Чумак, Михайленко — це перші хоробрі.

Сьогодні слова Блакитного про істотний розвиток української пролетарської літератури, про "мільйон", що "піднімає нас", справджуються. Сучасні українські пролетарські письменники виконують заповіді свого першого організатора та основоположника В. Блакитного.

АВТОР ПАН-ЕВРОПЕЙСЬКОЇ АВАНТИРИ "НАЛАГОДЖУЄ КОНТАКТ" ПРОТИ СРСР.

Із Берліну телеграфують "Известиям": "За повідомленням мадридського кореспондента "Бернсер Тагблетт" столицю Іспанії відвідав відомий проповідник ідей пан-європейського союзу, скерованого проти СРСР, граф Кудентов-Калері, щоб налагодити контакт з керівними діячами нового режиму". Калері, звичайно, насамперед порушив питання, чи збирається Іспанія визнати Радянський Союз.

Як переказав сам Калері, єспанський міністр Леру нібито висловив, що хоч він і хоче визнати Радянський Союз, проте бажає лишити це питання не розв'язаним, поки устаювачі збори не закінчать роботи.

Не забувайте про робітничий фонд української робітничої преси в Канаді!

Західньо-українське село шість місяців після осінньої "пацифікації"

(Докінчення.)

Селяне борються також проти фашистської комасачії. Восени 1930 р. кулаки села Тростянка пов. Володимир Володимський спровадили інженерів до перепровадження комасачії землі в селі. Але селяне зібравшись гуртом і прогнали інженерів зі сножаті.

І на економічному терені боротьби різних робітників маємо вже декуди виступи. Дня 14 грудня 1930 р. в селі Лаврів повіт Луцьк підчас молотоби застрайкували робітники і потижжіві виграли страйк, досягаючи підвищити платні з 1,80 зол. до 3,50 зол. денно. Дня 23 березня в селі Жаб'є повіт Луцьк застрайкували робітники, домагаючись підвищити 50 гр. В Надвірній в березні виходу страйк в таргати за домаганням виплати залегаюї заробітної платні. За це саме застрайкувало 23 березня 30 робітників в Зарваниці, повіт Ліско.

На ті кризи на селі з одного боку, угоди української буржуазії й радикальних та соціал-фашистських спільників з другого боку. Далі — активність на фронті класової боротьби революційного табору на Західній Україні, помітний значний дальший відлив селянських низів від соціал-фашистських партій, передовсім від УСДП на Волині (Рівненщина) та Покутті, відмова випускання націоналістичних газет, повстання опозиційних груп в УНДО, як приміром, групи 12 мужів Девіря УНДО в селі Торчик, які виступають з УНДО тому, що воно робить угоду і нападає на Рад. Україну.

Мимі шаленого терору помічається поважний приплив селянської маси до революційної селянської партії, яка відбуває в останнім часі масові повітові з'їзди і конференції (516 осіб. — Ковель, понад 200 — Кременець, сотні в Тернопільщині) поширення селянської революційної преси та зріст збірок на пресовий фонд.

ЯК РАДЯНСЬКИЙ ПРОЛЕТАРІЯТ БУДУЄ СВОЮ ПРЕСУ

По всьому СРСР відбувається кампанія за двомільйонний тираж "Правди". Почавшись ще в квітні, ця кампанія проходить як масово-політична, із широкою участю місцевих партійних та професійних організацій, з активною участю всього активу "Правди", тисяч ударників-робкорів та селкогоспів "Правди", з безпосередньою участю мільйонів читачів.

Політичне, культурне й числове зростання робітничої класи, безперервне збільшення матеріально- побутового добробуту широких мас трудящих, чого досягнуто під керівництвом лєнінської партії на основі величезних успіхів соціалістичного будівництва, зростання лав комуністичної партії, а також авторитет і значення більшовицької преси в соціалістичному будівництві, все це збільшує потребу трудящих на газету, створює передумови для буйного зростання тиражу радянської преси в цілому, "Правди", як центрального органу партії, зокрема.

Тираж "Правди", що досі вже перевищив 1,600,000 примірників, зрозуміло, зовсім не задовольняє шораз більшого попиту читачів.

На самій лише Радянській Україні "Правда" розходиться в 400,000 примірників. В Київі "Правда" розходиться в 40,000 примірників.

В цілому Радянському Союзі оголошено було декаду (10 днів) від 5 до 15 травня — преси. Там трудящі не чекають, що аж хтось нас надумається передлатити собі газету, але провадять удари кампанії за популяризацією й поширюванням своєї преси. По фабриках і всюди на підприємствах є тисячі робкорів, які організують удари бригади за поши-

ренням преси. Вони йдуть в гунавинну трудящих мас і там розсяють значіння преси й поширюють її між ними.

Так роблять трудящі, де вже вони мають у своїх руках владу. Але далекі це від того робітничі капіталістичні краї, далекі це від того й ми в Канаді. В Радянському Союзі ніхто вже не знає такого, як пресовий фонд. Там увесь фронт звернено на передплату. Певно, що ми, живучи в капіталістичних умовах, не тільки на саму передплату, як на самовистарчаючий засіб існування преси — не можемо розраховувати, але не можемо навіть себе дим потішати. Пресовий фонд у нас є величезним засобом допомоги своїй пресі.

Однак ми повинні докласти усіх старань, щоб звернути більшу увагу на передплату. Передплата є важливіша для газети з різних боків, як пресовий фонд. Передплата не тільки дає робітничій пресі один з найсильніших засобів існування, але вона поширює коло її читачів. Кожний придбаний газети новий передплатник, це не тільки новий читач, але це новий член класово-свідомої армії. Робітник, який передплачує газету — він її читає. Коли робітник стає платити за газету, він її стає підтримувати. Кілька тисяч передплатників, що точно платять за свою газету — це матеріальна основа газети.

Тому то ми у всіх своїх кампаніях повинні докласти всіх сил за збудуванням для своєї преси нових передплатників. Для цього повинні ми знайти відповідний засіб підходу до трудящих мас, щоб подвоїти між ними число передплатників для української робітничо-фермерської преси. Якраз те-

решає боротьба на селі за економічні і соціальні домагання працюючого селянства повинна бути пов'язана з боротьбою проти національного гнету, за українську школу, українську мову в урядуваних і т. ін., повинна стати вихідною точкою до мобілізації селянських мас, консолідації революційних виступів на селі, до боротьби за землю, проти фашизму й окупації.

Перед КПЗУ крім цього стоїть це одно поважне завдання, а саме, вирівняння диспропорції між активністю партії на селі і в місті, посилення своєї роботи на фабриках і вартатах, поширення свого впливу на селі сільської бідноти, та проти банкової й торговельної ахви. Боротьба проти експлуатації куркульствою на селі сільської бідноти, та проти банкової й торговельної ахви. Боротьба проти експлуатації куркульствою на селі сільської бідноти, та проти банкової й торговельної ахви. Боротьба проти експлуатації куркульствою на селі сільської бідноти, та проти банкової й торговельної ахви.

Без цієї передумови, без участі і керівничої ролі промислового пролетаріату у визвольних змаганнях працюючих мас Західньої України, боротьба селянської маси не має вигляду на перемогу.

Селянські маси Західньої України розуміють керівничу роллю пролетаріату в своїй боротьбі і як це вказує хоч би цьогорічний 25 лютий, признають його гегемонію, еднанються з ним, що дає запоруку міцної підстави робітничо-селянського союзу, запоруку перемоги над фашизмом і окупацією.

Гр. Бараба.
Львів — квітень 1931 р.

пер, перед з'їздами наших організацій, ми повинні порушити цю справу й розвести над нею широку передз'їздову дискусію на сторінках нашої преси.

Волинськ.
В УГОРЩИНІ СКОРМЛЮЮТЬ ПШЕНИЦЮ ХУДОБОЮ.

Повідомляють з Будапешту 17 травня, що урядова пшенична адміністрація зісзувала на вмісте І мільйон центнерів пшениці хемікалами, щоби зробити її непридатною для поживи людям, тільки, щоб скормити її худобі. Тоді адміністрація сподіється продати решту пшениці по добрій ціні. Значить в капіталістичній господарці треба нищити поживу, щоби на решту піддержати дрішу ціну. Тимчасом в Угорщині є також велике безробіття і голодні, одяк панська влада волить знищити, як дати годозим. Тай це не перший раз, що пани і їхні уряди таке роблять. Працюючи мусять організуватися, щоби це змінити.

НАСТУП ПОЛЬСЬКОГО ФАШИЗМУ НА ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ ТРУДЯЩИХ.

Щоб якось заладати діри в своєму бюджеті на 1931—32 рік, польський уряд і цим разом вирішив провести це найпростішим способом зменшення і без того вже низького життєвого рівня трудящих. Як повідомляє непеєсєвський "Робітник", польський уряд ухвалив зменшити зарплатню всіх державних службовців на 15%. Ця ухвала набуває чинності з 1-го травня ц. р.

Водночас на пропозицію міністра праці Губцького уряд вирішив зменшити допомогу безробітним на 10%. Наведені вище заходи підсудківсько-го уряду є вияв посиленого наступу монополістичного капіталу проти трудящих.